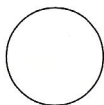

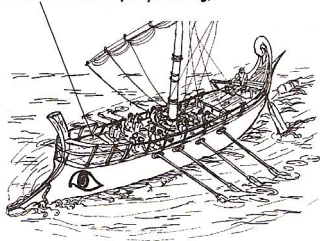
Στρογγύλη ἦν ἡ ναῦς, ἡ
σῖτόν τε καὶ οἶνον ἔφερε
πρὸς τὰς νήσους.
ἔφερε < φέρω (*imperf.*)

ἔ-φερ-ο-ν
ἔ-φερ-ε-ς
ἔ-φερ-ε
ἐ-φέρ-ο-μεν
ἐ-φέρ-ε-τε
ἔ-φερ-ο-ν

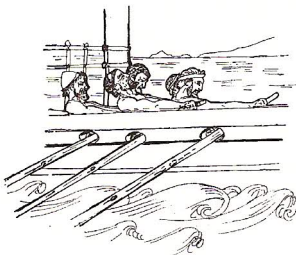

στρογγύλος, -η, -ον

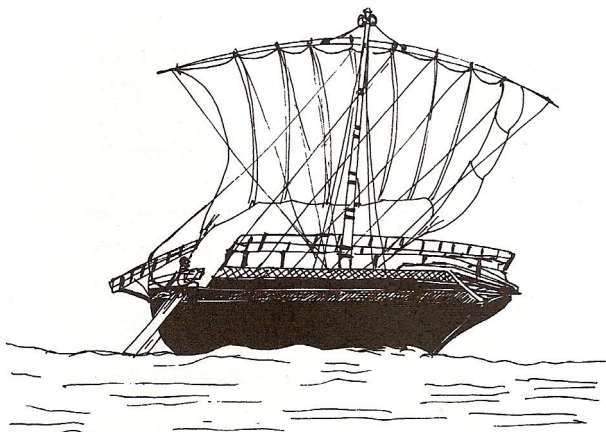
τὸ κατάστρωμα
(τοῦ καταστρώματος)

τὸ πείσμα
(τοῦ πείσματος)

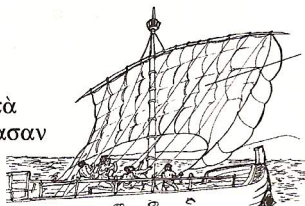
οἱ ναῦται ἐρέσσουσιν

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΑΛΑΜΙΝΑ (α)

Ἐν δὲ τούτῳ ὁ ναύτης ὁ γεραιὸς τὸν τε
Δικαιοπόλιν καὶ τὸν παῖδα εἰς τὴν ναῦν
ἀγαγὼν ἐκέλευσε καθίζεσθαι ἐπὶ τῷ
καταστρώματι. Ἐνταῦθα δὴ ὁ μὲν
ναύκληρος ἐκέλευσε τοὺς ναύτας λῦσαι
τὰ πείσματα, οἱ δὲ ναῦται τὰ πείσματα
λύσαντες τὴν ναῦν βραδέως ἤρεσσον πρὸς
τὴν θάλατταν. Ἔπειτα δὲ τὴν γῆν
καταλιπόντες τὰ ἱστία ἐπέτασαν.

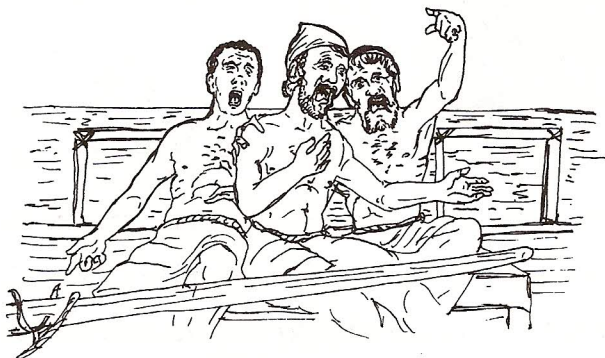
οἱ ναῦται τὰ
ἱστία ἐπέτασαν

τὸ ἱστίον
(τοῦ ἱστίου)

ὅς, ἥ, ὃ (declinato per il re-
sto come l'articolo senza
il τ-) *che; il quale, la
quale, la qual cosa*

10 Ἐπεὶ δὲ ἡ μὲν ναῦς βεβαίως ἔπλει, οἱ
 δὲ ναῦται τῶν ἔργων παυσάμενοι ἡσύχα-
 ζον, ὁ Δικαιοπόλις πᾶσαν τὴν ναὺν ἐσκό-
 πει. Στρογγύλῃ ἦν ἡ ναῦς, οὐ μεγάλη οὐδὲ
 15 τὰς νήσους· σίτος τε γὰρ ἐνὴν καὶ οἶνος
 καὶ ὕλη καὶ πρόβατα. Καὶ πολλοὶ ἐνήσαν
 ἄνθρωποι, ἄγροικοι ὄντες, οἱ τὰ φορτία
 ἐν ταῖς Ἀθήναις πωλήσαντες οἴκαδε
 ἐπανῆσαν· ἄλλοι δὲ παρὰ τοὺς οἰκείους
 20 ἐπορεύοντο οἱ ἐν ταῖς νήσοις ὥκουν.
 Πάντες δὲ ἐτέρποντο πλέοντες — οὖριος
 γὰρ ἦν ὁ ἄνεμος καὶ λαμπρὸς ὁ ἥλιος —
 καὶ ἡ διελέγοντο ἀλλήλοις ἡ μέλη ᾗδον.

βεβαίος, βεβαία, βέβαιον
sicuro, saldo, stabile

ἐπανῆσαν *ritornavano*
 τὸ μέλος, τοῦ μέλους
canto

ἐπεὶ : ἐν ᾧ

παύομαι τῶν ἔργων = παύομαι
 ἐργαζόμενος
 παύομαι + *gen.*

ταχύς, *f.* ταχεῖα < ταχέως

ἐν-εimi

ἡ ὕλη
 (τῆς ὕλης)

πωλέω ↔ ὠνέομαι
 οἰκεῖος, -ᾱ, -ον (< οἶκος) :
 οἰκεῖοι εἰσιν ὁ πατήρ καὶ ἡ
 μήτηρ, καὶ οἱ υἱοί, καὶ ὁ
 πάππος, καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ
 ἄλλοι τοιοῦτοι
 ὥκουν < ὥκεον < οἰκέω
 τέρπομαι (+ *part.*)
 = χαίρω (+ *part.*)
 οὖριος, -ᾱ, -ον : ἐκ τοῦ ὀπισθεν
 λαμπρός, -ᾱ, -όν < λάμπω
 λαμπρός ἐστιν = λάμπει

οἱ ναῦται ᾄδουσιν τὰ μέλη
 τὸ μέλος (τοῦ μέλους)

Ἴδου τὰ στενὰ ἐν οἷς πρὸς
τοὺς βαρβάρους ἐμαχόμεθα.

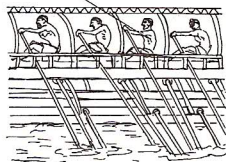
τὰ στενά (τῶν στενῶν)

ἐφαίνοντο < φαίνομαι (*imperf.*)
ἐ-φαίν-ό-μην
ἐ-φαίν-ου
ἐ-φαίν-ε-το
ἐ-φαίν-ό-μεθα
ἐ-φαίν-ε-σθε
ἐ-φαίν-ο-ντο

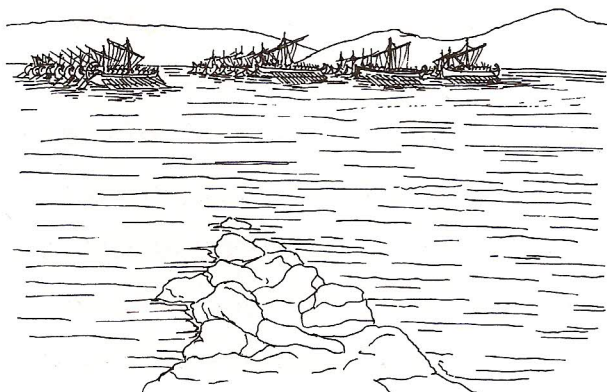
τὸ κύμα (τοῦ κύματος)

ὁ ἐρέτης (τοῦ ἐρέτου) < ἐρέσσω

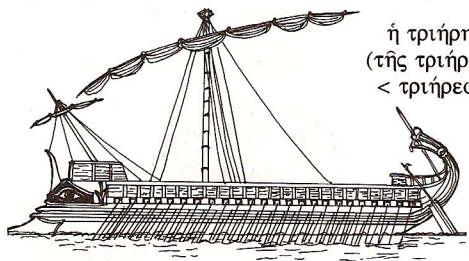
ἐθεῶντο <
ἐ-θεά-ο-ντο

ὁ κελευστής
(τοῦ κελευστοῦ)
< κελεύω

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΑΛΑΜΙΝΑ (β)

Ἐπεὶ δὲ ὀλίγον χρόνον ἔπλευσαν, δέκα
νῆες μακραὶ ἐφαίνοντο, αἱ πρὸς τὸν 25
Πειραιᾶ ἐπορεύοντο ἀπὸ τῶν νήσων
ἐπανιοῦσαι. Πάντες οὖν τὰς τριήρεις

ἡ τριήρης
(τῆς τριήρους
< τριήρεος)

ἐθεῶντο, αἱ ταχέως διὰ τῶν κύμάτων
ἔσπευδον. Οἱ γὰρ ἐρέται τῷ κελευστῇ
πειθόμενοι τὴν θάλατταν ἅμα ἔτυπτον. 30

ἐπανιοῦσαι *tornando*

Ἐπεὶ δὲ οὐκέτι ἐφαίνοντο αἱ τριήρεις,
μείζων μὲν ἐγίγνετο ὁ ἄνεμος, ἡ δὲ
θάλαττα ἐκύμαιεν. Οἱ δ' ἄνθρωποι οὐκέτι
ἐτέρποντο, ἀλλ' οἱ μὲν ἄνδρες ἐστίγων, αἱ
35 δὲ γυναῖκες ἔκλαζον εὐχόμεναι τὸν
Ποσειδῶ σῶζειν ἑαυτὰς εἰς τὸν λιμένα.

κύμαινω < κύμα

ἐστίγων < ἐστίγων

Ποσειδῶ = Ποσειδῶνα

Ἄνῆρ δέ τις, ὃς ἐγγὺς τοῦ Δικαιο-
πόλιδος ἐκαθίζετο, ἀνέστη καὶ βοήσας,
«ὀργίζεται ἡμῖν,» ἔφη, «ὁ Ποσειδῶν, ὡς
40 δοκεῖ. Κακὸν γὰρ ἄνθρωπον ἐν τῇ νηϊ
φέρομεν, ὃν δεῖ ῥίπτειν εἰς τὴν θάλατταν.»
Καὶ τοὺς παρόντας ἐπιφθόνως ἐσκόπει.
Ὁ δὲ γέρων προσελθὼν, «σίγησον, ᾧ
ἄνθρωπε,» ἔφη. «οὐδὲν γὰρ λέγεις. Ἦδη
45 γὰρ πίπτει ὁ ἄνεμος καὶ οὐκέτι τοσοῦτο
κύμαίνει ἡ θάλαττα. Κάθιζε οὖν καὶ
ἥσυχος ἔχε.» Τρεψάμενος δὲ πρὸς τὸν
Φίλιππον, «μηδὲν φοβοῦ, ᾧ παῖ,» ἔφη.
«δι' ὀλίγου γὰρ εἰς τὴν Σαλαμῖνα
50 ἀφικνούμεθα. Ἦδη γὰρ πλέομεν διὰ τῶν

ἀνέστη = ἐπῆρεν ἑαυτόν

ὀργίζομαι (+ dat.) : ἀγανακτέω,
χαλεπαίνω, ὀργίλως ἔχω

ρίπτω = βάλλω

ὁ ἀνὴρ
ἐπιφθόνως
σκοπεῖ

οὐδὲν
λέγεις :
φλυαρεῖς

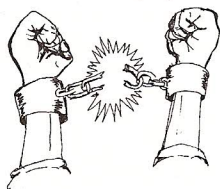

ἥσυχος ἔχε = ἡσύχαζε

μείζων, μείζων, gen. μεί- ἐπιφθόνως con mal ani-
ζονος più grande, mag- mo, ostilmente
giore, più forte

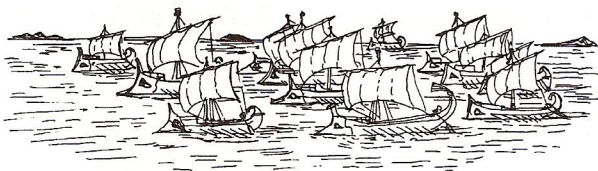
τὸ ναυτικόν (τοῦ ναυτικοῦ)

ἀμύνω = ἐξελαύνω
τῇ Ἑλλάδι αὐτοὺς ἡμύνομεν
= ἐκ τῆς Ἑλλάδος αὐτοὺς
ἐξηλάσαμεν
ἡ ἐλευθερία (τῆς ἐλευθερίας)
< ἐλεύθερος

ἀληθής, -ές

στενῶν πρὸς τὸν λιμένα. Ἰδοὺ, ὦ
Δικαιοπόλι, τὰ στενὰ ἐν οἷς τὸ τῶν
βαρβάρων ναυτικὸν ἐμένομεν ὅτε τῇ

Ἑλλάδι αὐτοὺς ἡμύνομεν ὑπὲρ τῆς
ἐλευθερίας μαχόμενοι.»

55

Ὁ δὲ Δικαιοπόλις, «τί λέγεις, ὦ γέρον;»
ἔφη· «ἄρα σὺ ἐκείνῃ τῇ μάχῃ παρήσθα;»

Ὁ δὲ γέρον, «μάλιστά γε,» ἔφη, «ἐγὼ
παρῆν, νεανίας ὢν καὶ ἐρέτης ἐν τριήρει

Ἀθηναίᾳ.» Ὁ δὲ Φίλιππος· «Ἄρα τὰ 60

ἀληθῆ λέγεις; Μάλα οὖν γεραιὸς εἶ, εἰ
τῷ ὄντι ἐκείνῃ τῇ μάχῃ παρήσθα.

Ἀλλ'εἰπέ ἡμῖν τί ἐγένετο.» Ὁ δέ, «μακρὸς
ἐστὶν ὁ λόγος,» ἔφη, «καὶ εἰ βούλεσθε τὰ

γενόμενα μαθεῖν, δεῖ με πάντα ἐξ ἀρχῆς 65

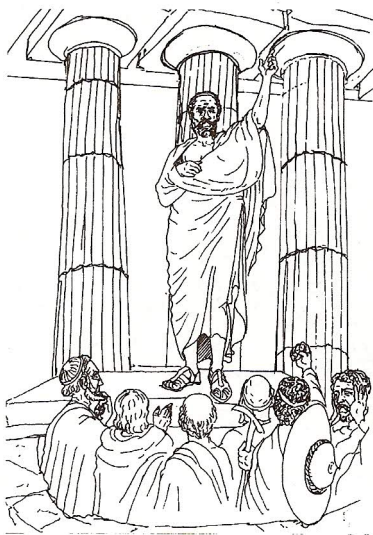
ἐξηγεῖσθαι. Ἐγὼ δέ, ὅς παρῆν, τέρπομαι
ἐξηγούμενος. Ἀκούετε οὖν.»

ἡ ἐλευθερία, τῆς ἐλευ-
θερίας *la libertà*
τὰ ἀληθῆ *la verità, il vero*
(lett.: le cose vere)

τῷ ὄντι *davvero, veramen-*
te
ἡ ἀρχή, τῆς ἀρχῆς 1.
l'inizio, il principio; 2. il
governo, il comando, il
dominio

Η ΑΡΕΤΗ ΑΕΙ ΤΗΝ ΥΒΡΙΝ ΝΙΚΑΙ

«Πρῶτον μὲν βούλομαι ὑμῖν περὶ τῆς
τῶν Ἀθηναίων ἀρετῆς τε καὶ τόλμης
70 εἰπεῖν. Ἐγὼ μὲν γάρ, ναύτης ὢν, οὐχ οἷός
τέ εἰμι καλοὺς λόγους ποιεῖν· παραγε-
νόμενος δὲ τοῖς ἔργοις ἃ νῦν ἐξηγεῖσθαι
μέλλω, ἀληθεῖς τοὺς λόγους ποιεῖν
δύναμαι, οὐ ψευδεῖς, ὥσπερ πολλάκις οἱ
75 ῥήτορες ποιοῦσιν. Ἐγὼ γάρ, ὅς παρῆν, τὴν

ἀληθῇ αἰτίᾳν μέλλω ὑμῖν σαφῶς
ἀποκαλύψαι ἢ τὴν ἐλευθερίαν πᾶσι τοῖς

ἡ ἀρετή, τῆς ἀρετῆς *la* σαφής, σαφές *chiaro*
virtù, il valore (σαφῶς *chiaramente*)

ἡ ὕβρις, τῆς ὕβρεως *la*
tracotanza, la sfrenatez-
za, l'insolenza

ἡ τόλμα (τῆς τόλμης) : ἡ ἀνδρεία

παρα-γίγνομαι
= πάρ-εμι

δύναμαι : οἷός τέ εἰμι
ψευδής, -ές ↔ ἀληθής

M. e f.

	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
<i>Nom.</i>	ἀληθής	ἀληθεῖς
<i>Acc.</i>	ἀληθῇ	ἀληθεῖς
<i>Gen.</i>	ἀληθοῦς	ἀληθῶν
<i>Dat.</i>	ἀληθεῖ	ἀληθέσι(ν)

Neutro

N. e A. ἀληθές ἀληθῇ

...

ὁ ῥήτωρ (τοῦ ῥήτορος)

ἡ αἰτία (τῆς αἰτίας) < αἴτιος

ἀποκαλύπτω ↔ κρύπτω

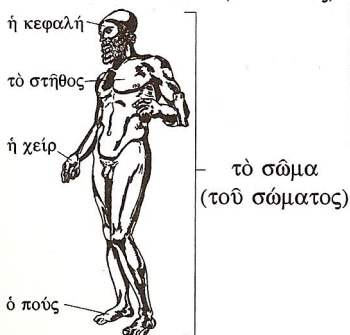
πιστεύω : πείθομαι

τὸ πρᾶγμα (τοῦ πράγματος)
< πράττω : ἔργον

οὐκ ἄμαχός ἐστιν ἡ τῶν
Περσῶν δύναμις : οὐκ
ἀδύνατόν ἐστι τὴν τῶν Περσῶν
δύναμιν νικᾶν
(ἄμαχος, -ον)

ὁ διδάσκαλος (τοῦ
διδασκάλου)

ὁ πλούτος (τοῦ πλούτου) <
πλούσιος
ὑπέικω (+ dat.) : νικάομαι
(ὑπό τινος)

Ἑλλησι παρέσχεν. Δεῖ οὖν ὑμᾶς μὴ
πιστεύειν τῇ ψευδεῖ δόξῃ τῇ τε τῶν
πολλῶν καὶ τῶν ῥητόρων, ἀλλὰ τοῖς
ἀληθέσι πράγμασιν ἃ ἐγὼ ἀληθεῖ λόγῳ
μέλλω ὑμῖν ἐξηγεῖσθαι.

Οἱ δὲ ἡμέτεροι πατέρες ἡγεμόνες καὶ
διδάσκαλοι ἡμῖν ἐγένοντο ὅτι οὐκ ἄμαχός

ἐστιν ἡ τῶν Περσῶν δύναμις, ἀλλὰ πᾶν
πλῆθος καὶ πᾶς πλούτος ἄρετῇ ὑπέικει.
Ἐκεῖνοι οὖν οἱ ἄνδρες οὐ μόνον τῶν
σωμάτων τῶν ἡμετέρων πατέρες ἐγένοντο,
ἀλλὰ καὶ τῆς ἐλευθερίᾳς τῆς ἡμετέρας.

ἡ δόξα, τῆς δόξης *l'opinion; la gloria*
ἡ δύναμις, τῆς δυνάμεως
la potenza, la forza

τὸ πλῆθος, τοῦ πλήθους
(< πλήθεος) *il numero,*
la massa

90 εἰς αὐτῶν γὰρ τὰ ἔργα ἀποβλέψαντες οἱ
Ἕλληνες καὶ τὰς ὑστέρας μάχας
ἐτόλμησαν διακινδυνεύειν ὑπὲρ τῆς
σωτηρίᾳς, μαθηταὶ τῶν ἐν Μαραθῶνι
μαχεσαμένων γενόμενοι. Ἡμεῖς οὖν, οἱ
95 ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ τὸν βίον διηγάγομεν,
ἐνομίσαμεν δεῖν ἡμᾶς ὑπὲρ τῆς ἐλευ-
θερίᾳς μάχεσθαι βαρβάροις ὑπὲρ ἀπάντων
τῶν Ἑλλήνων.

Οἱ μὲν γὰρ ἡμέτεροι πρόγονοι
100 κατεσκεύασαν καλὴν πολιτεῖαν — πολι-
τεῖα γὰρ ἀληθῆς τροφή ἀνθρώπων ἐστίν,
καλὴ μὲν ἀγαθῶν, ἡ δὲ ἐναντία κακῶν —
τῶν δὲ ἄλλων ἐθνῶν αἱ πολιτεῖαι
τυραννίδες τε καὶ ὀλιγαρχίαι εἰσίν·
105 οἰκοῦσιν οὖν οἱ μὲν δούλους, οἱ δὲ
δεσπότης ἀλλήλους νομίζοντες. Ἡμεῖς δὲ
οὐκ ἀξιοῦμεν δοῦλοι οὐδὲ δεσπότηαι
ἀλλήλων εἶναι, ἀλλ' ἰσονομίαν ζητοῦμεν
κατὰ νόμον· φίλοι γὰρ ἐσμεν ἀλλήλοις
110 καὶ ἐλεύθεροι πάντες, καὶ μηδενὶ ἄλλῳ

νομίζω *ritengo, penso,*
credo (+ inf. / acc. e inf.)
κατασκευάζω *preparo,*
stabilisco
τὸ ἔθνος, τοῦ ἔθνους
il popolo
ἡ τυραννίς, τῆς τυραν-
νίδος *la tirannide*

ἀλλήλους, ἀλλήλων, ἀλ-
λήλοις *l'un l'altro (gli*
uni gli altri)
ἀξιόω *ritengo cosa degna*
ἡ ἰσονομία, τῆς ἰσονομίας
l'uguaglianza (di diritti)
ὁ νόμος, τοῦ νόμου
la legge

τὰς ὑστέρας μάχας : τὰς
ἔπειτα μάχας
(ὑστερος, -α, -ον)
τολμάω < τόλμη
(δια-)κινδυνεύω < κίνδυνος
ἡ σωτηρία (τῆς σωτηρίας)
< σῶζω
ὁ μαθητής (τοῦ μαθητοῦ)
↔ διδάσκαλος

δεῖν (*inf.*) < δεῖ

ἅπας, ἅπασα, ἅπαν = πᾶς,
πᾶσα, πᾶν

οἱ πρόγονοι (ὁ πρόγονος, τοῦ
προγόνου) : οἱ πατέρες
ἡ πολιτεῖα (τῆς πολιτείας)
< πόλις

ἡ τροφή (τῆς τροφῆς)

ἡ ὀλιγαρχία (τῆς ὀλιγαρχίας)
: ἡ τῶν ὀλίγων ἀρχή

ὁ νόμος
(τοῦ νόμου)

μηδ-εἰς, μηδε-μία, μηδ-έν
< μή + εἷς, μία, ἓν : οὐδεῖς

ὁ τύραννος (τοῦ τυράννου)
< τυραννίς

ἡ φιλία (τῆς φιλίας) < φίλος

ἡ ψυχὴ (τῆς ψυχῆς) ↔ τὸ σῶμα

ἐξανθέω < ἄνθος

τὸ δάκρυον (τοῦ δακρύου)
< δακρῶ

ὁ θάνατος (τοῦ θανάτου)
= τὸ ἀποθνήσκειν

ἄθνατος, -ον ↔ θνητός
κατα-λείπειν ἄθνατον λόγον

ὁ πολέμιος : ὁ ἐχθρὸς τῆς
πατρίδος

ὁ πόλεμος (τοῦ πολέμου)
: πολλαὶ μάχαι ἐφεξῆς

ἐκ-λείπω

ὑπείκομεν εἰ μὴ τῇ ἀληθεῖ ἀρετῆς δόξῃ.

Οἱ δὲ τύραννοι καὶ οἱ ἐν τυραννίδι
τεθραμμένοι ἐλευθερίᾳς καὶ φιλίας
ἀληθοῦς ἀεὶ ἄγευστοί εἰσιν. Ὑβρις γὰρ
τὰς τῶν τυράννων ψυχὰς ἀεὶ λαμβάνει· 115
ὑβρις δὲ ἐξανθοῦσα ἐκφέρει καρπὸν
Ἄτης, καὶ ἐξ αὐτοῦ οὐδὲν ἄλλο
δρέπουσιν οἱ ἄνθρωποι ἢ δάκρυά τε καὶ
πένθος. Ὁ γὰρ Ζεὺς, ὃς πάντα ὀρᾷ,
κολάζει τὴν τῶν τυράννων ὑβριν, οἷ, θνητοὶ 120
ὄντες, πρὸς τοὺς θεοὺς ἀγωνίζεσθαι
τολμῶσιν.

Ἡμεῖς δέ, ὥσπερ οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι,
οἱ τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν ἐν
Μαραθῶνι, νομίζοντες τὸν καλὸν θάνατον 125
ἄθνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν
καταλείπειν λόγον, οὐκ ἐφοβήθημεν τὸ
πλῆθος τῶν πολεμίων, ἀλλὰ τῇ ἡμῶν
αὐτῶν ἀρετῇ μᾶλλον ἐπιστεύσαμεν. Ἐν
οὖν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις, 130
ἐκλιπόντες μὲν τὴν πόλιν, εἰς τὰς τριήρεις

τεθραμμένοι *allevati*
ἄγευστος ἄγευστον (+ gen.)
che non ha gustato,
senz'esperienza, di
ἡ Ἄτη, τῆς Ἄτης *Ate*
(la dea dell'insensatezza
e dell'accecamento)

τὸ πένθος, τοῦ πένθους
il dolore, il lutto
ἐφοβήθημεν *tememmo*
μᾶλλον *più, di più*

δ' ἐμβάντες, τὰς ἡμῶν ψυχὰς, ὀλίγας
οὕσας, ἀντετάξαμεν τῷ πλήθει τῷ τῆς
'Ασίας. Ἐπεδείξαμεν δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις,

135 νικήσαντες τῇ ναυμαχίᾳ, ὅτι κρείττον
ἔστι μετ' ὀλίγων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
κινδυνεύειν ἢ μετὰ πολλῶν δούλων
μάχεσθαι ὑπὲρ τῆς ἐαυτῶν δουλείας.

Ὁ γὰρ Ξέρξης πλείσταις μὲν τριήρεσιν
140 ἀφίκετο, τῆς δὲ πεζῆς στρατιᾶς οὕτως
ἄπειρον τὸ πλῆθος ἦγεν ὥστε χαλεπὸν
ἔστι καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετ' αὐτοῦ
ἀκολουθήσαντα καταλέξει. Τοῦτο δὲ
μέγιστον καὶ ἀληθὲς σημεῖον τοῦ πλήθους

145 ἔστιν· δυνατὸν γὰρ ὃν αὐτῷ χιλίαις
τριήρεσι διαβιβάσαι τὴν πεζὴν στρατιὰν
ἐκ τῆς 'Ασίας εἰς τὴν Εὐρώπην, οὐκ
ἠθέλησεν, ἀλλ' ὁδὸν διὰ τῆς θαλάττης
ἐποίησατο.

150 Οἱ μὲν οὖν ἡμέτεροι πατέρες ἐπέδειξαν
τοῖς Ἑλλήσιν ὅτι κατὰ γῆν οἷόν τε ἦν
ἀμύνεσθαι τοὺς βαρβάρους· τριήρεσι δὲ

ἐμβάντες *saliti, montati,
imbarcatisi*

ἀντιτάττω (ταγ-) *con-
trappongo, schierò con-
tro*

ἐπεδείξαμεν *mostrammo,
dimostrammo*

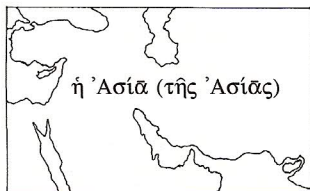
κρείττων, κρείττον, gen.

κρείττονος *migliore, più
forte*

τὸ σημεῖον, τοῦ σημείου
il segno, la prova

χίλιοι, χίλιναι, χίλια
mille

ἐπέδειξαν *mostrarono, di-
mostrarono*

ἡ ναυμαχία (τῆς ναυμαχίας)
< ναῦς + μάχη

κινδυνεύω < κίνδυνος

ἡ δουλεία (τῆς δουλείας)
< δοῦλος

ἡ πεζὴ στρατιὰ (πεζός, -ή, -όν)
ἄπειρος, -ον = ἀπέραντος
κατα-λέγω

διαβιβάζω : διαβαίνειν ποιέω,
φέρω, διακομίζω

ἀμύνομαι : ἀπελάνω

τὸ ἔθνος, τοῦ ἔθνους (nom.
e acc. plur. τὰ ἔθνη)
il popolo, la nazione

ἄδηλος, -ον ↔ σαφής
εἶχον < ἔχω (*imperf.*)

ἡ ρώμη (τῆς ρώμης)
= ἡ δύναμις

νομίζοντες π. τὴν Ἑ. εἶναι
ἡμετέραν πατρίδα

Sing.
Nom. e acc. τὸ τεῖχος
Gen. τοῦ τείχους
Dat. τῷ τείχει

Plur.
Nom. e acc. τὰ τεῖχη
Gen. τῶν τευχῶν
Dat. τοῖς τείχεσι(ν)

κατα-λαμβάνω : ἐξαίφνης
λαμβάνω

ναυτικός, -ή, -όν < ναὺς
πεζὸς κίνδυνος : κίνδυνος ἐπὶ
τῇ γῇ, κατὰ γῆν
περιγίγνομαι (+ *gen.*)
= νικάω (+ *acc.*)

ἔτι ἦν ἄδηλον καὶ οἱ Πέρσαι δόξαν εἶχον
ἄμαχοι εἶναι κατὰ θάλατταν καὶ πλήθει
καὶ πλούτῳ καὶ τέχνῃ καὶ ρώμῃ. Ἡμεῖς δὲ 155
ἐπαύσαμεν τοὺς τῶν Ἑλλήνων
φοβουμένους πλήθος τριήρων τε καὶ
ἀνδρῶν.

Οὐ γὰρ ἐβουλόμεθα μόνον τὰ τῆς
πόλεως τεῖχη διασῶζειν, ἀλλὰ, πᾶσαν τὴν 160
Ἑλλάδα ἡμετέραν πατρίδα νομίζοντες,
πᾶσι τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν ἐβοηθήσαμεν·
καί, ὅτε ἡ τῶν βαρβάρων στρατιὰ πρὸς
τὰ ἡμέτερα τεῖχη προσεχώρησεν, οὐδένα
ἐν τῇ πόλει κατέλαβεν· αἱ γὰρ τῶν τευχῶν 165
πύλαι ἀνεωγμέναι ἦσαν, οἱ δὲ ἄνδρες
οὔτε ἐν τοῖς τείχεσιν οὔτε κατὰ τὰς ὁδοὺς
ἀλλ' ἐν ταῖς τριήρεσιν ἐν τῇ θαλάττῃ
περιέμενον τοὺς πολεμίους, καταλιπόντες
τάς τε ἑαυτῶν οἰκίᾱς καὶ τὰ ἱερά· 170
ἐπιδειῖξαι γὰρ βουλόμενοι ὅτι καὶ ἐν τοῖς
ναυτικοῖς κινδύνοις, ὥσπερ ἐν τοῖς πεζοῖς,
ἡ ἀρετὴ ἀεὶ τοῦ πλήθους περιγίγνεται,

ἡ τέχνη, τῆς τέχνης *l'ar-
te, l'abilità*

ἀνεωγμέναι *aperte*
ἐπιδειῖξαι *mostrare, dimo-
strare*

ἐνόμισαν ἄνδρας εἶναι τῷ ὄντι πόλιν, καὶ

175 οὐ τείχη οὐδὲ τριήρεις ἀνδρῶν κενᾶς. Οὐ

γὰρ τειχῶν οὐδὲ τριήρων δέονται αἱ

πόλεις, οὐδὲ πλήθους οὐδὲ μεγέθους ἄνευ

ἀρετῆς. Τὰ γὰρ τείχη καὶ αἱ οἰκίαι καὶ τὰ

ἱερὰ ἄνευ τῆς τῶν ἀνδρῶν ἀρετῆς ὥσπερ

180 σῶμα ἀκίνητόν εἰσιν.

Ἡμεῖς δὲ πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους

ἀπὸ τῆς χώρᾱς καὶ ἀπὸ πάσης τῆς

Ἑλλάδος ἡμύναμεν, ἔπειτα δὲ τὴν πόλιν

ἀνοικοδομεῖν παρεσκευασάμεθα καὶ τὰ

185 τείχη. Οὕτω δὲ ἡ πόλις ἡμῶν ἔπαυσε

δύναμιν ὕβρει πορευομένην ἐπὶ πᾶσαν

Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν. Δεῖ δὲ πάντα τὰ

πράγματα ἀπ' ἀρχῆς διέρχεσθαι· ἀκούετε

οὔν, ἐπεὶ ἐγὼ ἀληθεῖς τοὺς λόγους μέλλω

190 ποιεῖν.»

κενός, -ή, -όν ↔ μεστός

τὸ μέγεθος (τοῦ μεγέθους)

< μέγας

ἄνευ (+ *gen.*) ↔ μετὰ (+ *gen.*)

ἡμύναμεν < ἁμύνω

ἀν-οικοδομέω = αὔθις

οἰκοδομέω

δι-έρχομαι = ἐξηγέομαι

δέομαι (+ *gen.*) *ho biso-*
gno di